

יומנה הפרטי של אהובה

תולדות נערה ישראלית כפי שנרשמו בידי עצמה

אהובה, שקראה לעצמה גם בשם ג'אנט, סיפרה כי ברחה מישראל שם. רחל בת ה-18 אמרה שכאה לעזה כדי לבנות לעצמה חיים חדשים בקאהיר, כמחנכת או כמדארכת. דליה, הידועה גם בשם מרסל, אמרה שכאה לעזה בתמימת מות גמורה, לפי הזמנתו של קארטר.

מפעם לפעם הגיעו ידיעות מאחר כה ומחברותיה. ממשלת ישראל פנתה לקנדה ולא"ם בדרישה להתערב לשיחרור האסירות. אולם מאמצים אלה פסקו. הידיעה האחרונה, סיפרה, שלשלוש חודשים בכלא מנה יומית של חמש סיגרי

יות לנפש. כאשר נסעה נסיעת-חרפתנות זו, השאירה אהובה דגנית אחריה יומן, שנמסר למערכת "העולם הזה" (ראה מכתב העורך בעמוד 2). הוא מתפרסם להלן כמעט במלואו, ללא כל שינויים סגנוניים.

ביום ה-15 בפברואר הטיל בית דין צבאי, בראשות המוקדם עבד אל-כאלק חילמי, עונש מאסר של 5 שנים וקנס של 500 ל"י על אהובה דגנית ועל שתי חברותיה, דליה שוען ורחל זלץ. שלושתן הואשמו בריגול נגד מצריים וכי כניסה בלתי חוקית לעזה. הן זוכו מן האשמה הראשונה, חוייבו כאשמה השנייה.

שלוש הישראליות נתגלו עליידי תושב פלסטיני, שעבר ליד הבית מס' 14, השייך לכוהני-החירום הבינלאומי בעזה. הוא ראה צעירה בעלת מראה מערבי, לבושה מעיל עור כהיר ומכנסים ארוכים. לדבר ריו הבין מיד כי זוהי נערה ישראלית, כי שום נערה פלסטינית לא היתה מופיעה בלבוש כזה ברחוב. הוא מסר על הדבר למשטרה. זו התקשרה עם פיקוד כוחי-החירום וביקשה לערוך חיפוש בבית. היא מצאה את שלוש הנערות בחברת הסמל הקנדי הארולד קארטר.

מי אהובה דגנית. הורי הם אפרים ורחל.

נולדה בעיר הבירה ירושלים, ב-18 בספטמבר 1936. למולי אקרא מזל בתולה, מכיון שנולדה בחודש אלול. היתה זו שנה מלאה מאורעות. שלטונם של הבריטים היה באותה תקופה. פרצו מאורעות של האספסוף הערבי. אבא עבד כנהג בשרות האנגלים, ואמא דאגה. לא נולדתי להורים עשירים, אך עבודה היתה להם ופרנסתנו היתה די טובה ובכבוד. עלי חלפה תקופת-ילדות נפלאה. הייתי הבת הבכירה של המשפחה, ואחרי נולדו עוד ארבעה אחים עד לשנת 1946. אני כבר ביקרתי בבית-הספר שפיצר. שנת 1947 חלפה, ואחריה הגיעה השנה הזכורה לטובה, הרי היא שנת 1948, השנה בה פרצו מלחמות-הדמים ובה הוכרזה ארץ-ישראל כמדינה עברית.

עד לשנה זו היה הכל שקט ובסדר. אך לאחר הכרזת מדינה עברית הכל נשתנה. וגם בחיי חלו שינויים. וגם בארבעת אחי — שבתאי, מאיר, נסים ומנחם. ילדותי כמעט ונסתיימה.

★ ★ ★

חזתי שושנה היתה אז בת שנה וחצי, כאשר פרצה המלחמה לשחרור המולדת מידי הפורעים והרוזנים. המחתרות שלנו פעלו בכל המרץ, האצ"ל והלה"י וההגנה. בחורינו

אהובה דגנית — כפי שצוירה זמן קצר לפני סיום כתיבתו של יומן זה בידי הצייר סטיפאן אלכסנדר מראשון-לציון.

נלחמו והרבה נפלו חללים. ב-14 במאי פרצה המלחמה בעיצומה.

אנו אז גרנו בשכונה יהודית שקראו לה שמעון הצדיק, והיא שוכנת עד היום ליד שייד-ג'ארח בדרך להר-הצופים. ביום החמישי בשבוע נודע לאנשי השכונה שלמחרת יתקפו הערבים, בהשתתפות הבריטים, את השכונה. אמא, שהיתה אז בתקופת הריונה, בחודש החמישי, דאגה להוציאנו מבעוד מועד מן השכונה.

אמא יקרה אפילו על עצמה לא חשבה. הועברנו לידדים, ואמא חזרה לשכונה. נשארה שם עם שבתאי, שושנה ואבא. השכנים ובחורי השכונה החליטו להלחם עד טיפת דמם האחרונה. אולי יהיה אפשר להציל שמץ דבר מן השכונה לפני חורבנה.

ליל שישי חלף כליל בלהות. בנינים הופצצו בסביבה, הפגזות ויריות. אני, שנמצאתי עם אחי הקטנים, חשתי לחיי ההורים. לא יכולתי להירדם. הרעש הפריע, ויותר מכל המחשבות אודות המחר הקרב ובא. ואמנם הוא הגיע. המחר שטעה אדמימות שמים, כאילו הוכתמו שמי התכלת בדם, כאילו התנהלה המלחמה שם למעלה.

★ ★ ★

מתי עז רגלי והסתכלתי. את האופק ראיתי אחרת כמתמול שלשום. ראיתי בנינים בעלי שלוש או ארבע קומות הרוסים, עצים נעקרו והכל היה נראה אחרת. ידעתי כי זאת התחלה של מלחמה. ידעתי כי אלו הן תוצאות מהלילה. נחפזתי לרדת ולראות מה עם הורי ואחי.

עוד לא הספקתי לשאול מה קרה, והנה אבא בא בוכה ומוזוע. שאלתיו לפרש הדבר, הוא לא יכול לדבר. ידעתי כי קרה משהו, ואמנם קרה. עוד בבוקר השכם התחילו מתקפים את השכונה. ראובן, אח של אמא, נפצע בכתף מכדור. הוא נפצע בשעה שקפץ מעמדה לעמדה שניה. הכדור פילח את עצם הכתף שלו. זה היה קרבן פציעה מס' 1 של המשפחה. היום היה נראה כה עצוב, לבי הלם בחוזה, כאילו הרגשתי כי עוד משהו עלול לקרות. ואכן לא אחרה בשורת איוב להגיע.

אמא נפצעה קשה מאד. כדור דו-דום פילח את קרביה, וביתווד שהיתה בהריון בחדשים גדולים. יתר על כן, נפצעה אף אחותי שוש, שהיתה ביד אמא. היא נפצעה ברגלה. משוררין בריטי לקח אותן לבית-החולים הדסה, על הר-הצופים.

כך נשארו גלמודים וזרוקים בחודשי המלחמה. שני האחים הגדולים, שבתאי ומאיר, הוכנסו לבית-יתומים. נסים ומנחם נמסרו לאימוצם של אנשים נחמדים. אני נמסרתי למטפלת ומשמר למשפחה גרמנית. אבא, גלמוד ומסכן נהפך, לאחר שנפצע אף הוא על-ידי האויב, בשעת התקפה על שייד-ג'ארח. הוא קיבל שוק מאוחר, לאחר שקיבל מכה בקטרובה בחוט-השדרה. המצב היה רע מאד.

ולאחר הקרבנות והפציעות, הגיע אף ההרס. הבית, על כל מטלטליו ורהיטיו, נהרס. הערבים בזזו ושרדו הכל. נשארו פליטי-מלחמה מחוסרי-בית ומחוסרי-כל. אחותה של אמא, אסתר, נהרגה בהתפוצצות ברחוב בן-יהודה, האח השני, דוד, שהיה בפלמ"ח בגוש-עציון, נפצע. סבתא, אשה מבוגרת ועיוורת, טולטלה ממקום למקום. אף ביתה נהרס. אשה מסכנה ואומללה, שכלה את בתה, ולבה דאב לשמע האסונות שפקדו את כל המשפחה.

אהובה דגנית — בעתון "אל-אהראם". תחת הכותרת "פסק-דין שלוש הישראליות שהואשמו בריגול בעזה". שלושת התצלומים הם (מימין) של אהובה, רחל זלץ ודליה שוען.